

Poštovani ministre Ostojić,

Dolje potpisane organizacije koje su sudjelovale na konferenciji "Ženska platforma +2" temeljem provedene rasprave na panelu "Žensko pravo na izbor" iznose pet zahtjeva za hitno djelovanje Vašeg ministarstva.

1. Tražimo da Ministarstvo zdravlja provede nadzor nad dostupnošću pobačaja u svim bolnicama u RH te uputi bolnicama upozorenje da su dužni na sve upite vezano uz prekide trudnoće davati sve potrebne informacije pacijenticama. Naime brojni su pokazatelji da postoji problematičnost praćenja prekida trudnoće, što je vidljivo i iz izvješća HZJZ, pri čemu pada broj namjernih prekida trudnoće, a raste broj prekida trudnoće u kategoriji ostali koji se odnose na patološka stanja, vanmaternične trudnoće i sl. Takva statistika ukazuje da ili postoji ozbiljan javnozdravstveni problem ili se krivotvore podaci. Krivotvorenje podataka pak može ići u dva smjera – s jedne strane možda liječnici zbog društvene stigme i siromaštva izlaze ženama u susret te prekide trudnoće prijavljuju na način da ga one mogu obaviti na teret HZZO-a ili što je možda vjerojatnije prekid trudnoće naplaćuju dvostruko. Istovremeno brojna svjedočanstva žena, ali i [istraživački novinarski rad novinarki portala Libela](#) pokazalo je da bolničko osoblje ne daje adekvatne informacije pacijenticama vezano uz prekide trudnoće te da se u određenom broju bolnica ne vrše pobačaji na zahtjev žene.
2. Tražimo da Ministarstvo zdravlja osigura vođenje evidencije medicinskog osoblja koje izražava priziv savjesti te vodi evidenciju medicinskog timova spremnih provoditi postupak prekida trudnoće. Iako Zakon garantira provedbu prekida trudnoće, brojne bolnice na upite odgovaraju sa "Mi ne radimo pobačaje". Ne postoje službeni podaci koliko je liječnika/ca u prizivu savjesti niti koliko liječnika/ca u kojim bolnicama provodi prekide trudnoće. Smatramo da Ministarstvo zdravlja treba pravovremeno upozoriti bolnice da su dužne osigurati barem jedan tim za navedene postupke te voditi evidenciju o broju timova koji vrše prekide trudnoće.
3. Tražimo da se osigura edukacija svih zdravstvenih radnica i radnika o poštivanju prava pacijenata uključujući ženska reproduktivna prava te da ubuduće aktivno i kontinuirano radi na dizanju svijesti pacijenata i pacijentica o njihovim pravima, od kojih je vrlo važno pravo na informirani izbor.
4. Tražimo Ministarstvo zdravlja da osnuje povjerenstvo za zdravlje žena u koje bi bile uključene i organizacije civilnog društva, a koje bi se bavilo unaprjeđenjem javno-zdravstvenih usluga te njihove dostupnosti ženama. Utvrđeno je postojanje brojnih problema vezanih uz zdravlje žena posebice kada je riječ o ženama s invaliditetom, od nedostupnosti primarne ginekološke skrbi, dugotrajnog čekanja na papa testove, nedostupnosti kontracepcije, dugog čekanja sve lošija opremljenost državnih klinika, smanjenja kvalitete zdravstvene usluge uslijed racionalizacije troškova, neadekvatnog tretmana žena pri porodu, u kojem se rutinski provode postupci koji su suprotni znanstveno dokazanoj praksi i u zapadnoj Europi davno napušteni. Podsjećamo da se članak 8. Europske konvencije o ljudskim pravima u sudskoj praksi tumači tako da obvezuje javna tijela na poštivanje dostojanstva i autonomije svake osobe, te da u slučaju prekida trudnoće i porođaja to pravo ima isključivo trudnica tj. majka (<http://www.birthrights.org.uk/library/factsheets/Human-Rights-in-Maternity-Care.pdf>). Smatramo da je potrebno imati radno tijelo koje će se ciljano baviti zdravljem žena u svrhu sustavnog rješavanja problema s kojim se suočavaju žene u ostvarenju svog prava na zdravlje na način da žensko zdravlje ne ovisi o dobrostivosti bolnica i domova zdravlja odnosno njihovih upravljača na regionalnoj razini. Na ovaj način Ministarstvo zdravlja bi preuzelo odgovornost za adekvatnu zdravstvenu zaštitu žena kako bi se postigao jednak standard zaštite za svaku ženu.

5. Tražimo da Ministarstvo zdravlja poduzme sankcije protiv doktora Ante Ćorušića koji je zloupotrijebio svoju poziciju za održavanje konferencije za medije ispred javne bolnice kako bi promovirao diskriminatorne stavove. Ministarstvo zdravlja mora pokazati da ne dozvoljava zluporabu pozicija i javnih bolnica od strane pojedinaca s političkim ambicijama te postaviti jasne standarde profesionalnosti liječnika/ca zaposlenih u javnim ustanovama.

Ulaskom u Europsku uniju Hrvatska je prihvatila prava, načela i vrijednosti koje uključuju i poštivanje žena prava na potpunu autonomiju nad svojim tijelom i svojim izborima. U modernom, razvijenom društvu ženo tijelo i njeni reproduktivni izbori nisu i ne smiju biti predmet političkih prepucavanja.

09. 12. 2013.

Pismo potpisuju:

- Agencija lokalne demokracije Sisak
- Babe – Budi aktivna, budi emancipiran
- BETA - udruga osoba s problemom neplodnosti
- CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje
- Centar za građansku hrabrost
- Centar za građanske inicijative - CGI Poreč
- Centar za ženske studije
- Delfin Pakrac
- Domine
- Mirovna grupa Oaza Beli Manastir
- Udruga IKS
- Udruga Nada - pomoć oboljelima od poremećaja u prehrani
- Udruga žena HERA Križevci
- RODA – Roditelji u akciji
- S.O.S. – savjetovanje, osnaživanje, suradnja Virovitica
- Ženska soba
- Ženska akcija Rijeka